

PAŃSTWOWA JEDNOSTKA ORGANIZACYJNA
„POLSKIE RADIO I TELEWIZJA”
OŚRODEK BADANIA OPINII PUBLICZNEJ

00-950 Warszawa, skr. pocztowa 46, tel. 47 87 91, 47 87 92

Nr 2/467

styczeń 1988

Komunikat z badań

Egz. nr _____

NASTROJE SPOŁECZNE W STYCZNIU 1988

W dniach 18-19 stycznia 1988 r. OBOP przeprowadził na reprezentatywnej próbie dorosłej ludności Polski badanie poświęcone aktualnym nastrojom społecznym.

W badaniu tym podjęto m.in. następujące problemy:

- stopień optymizmu społecznego i opinie o kwestiach gospodarczych,
- stopień społecznego zaufania do instytucji władzy.

Wyniki sondażu ze stycznia 1988 r. wskazują na spadek stopnia optymizmu społecznego i zaufania do instytucji władzy, a także na pogorszenie się społecznych ocen sytuacji gospodarczej kraju.

Stopień optymizmu społecznego i opinie o kwestiach
gospodarczych

W sondażach OBOP za wskaźnik optymizmu społecznego przyjmuje się odsetek odpowiedzi pozytywnych na pytanie czy materialne warunki życia ludności w najbliższych trzech latach ulegną poprawie.

W ostatnich miesiącach odpowiedzi badanych na omawiane pytanie przedstawiały się następująco:

					dane w %
					1987
					1988
Oczekiwane zmiany materialnych warunków życia:	IX	X	XI	XII	I
- nastąpi poprawa	22	14	16	26	13
- będzie tak samo	33	31	17	20	26
- nastąpi pogorszenie	33	43	55	44	52
- brak opinii	12	12	10	10	9

W badaniu z 18 - 19 stycznia br. odnotowano wyjątkowo niski poziom optymizmu społecznego. Podobnie niski poziom optymizmu notowano także w październiku i listopadzie 1987 r. /bezpośrednio po przedstawieniu przez premiera w Sejmie programu II etapu reformy oraz po przedstawieniu założeń polityki dochodowo-cenowej/. W grudniu ub.r. po referendum i zapowiedzianej modyfikacji programu II etapu reformy, stopień optymizmu społecznego w porównaniu z październikiem i listopadem przejściowo wzrósł. Spadek stopnia optymizmu w styczniu wiązać się może z oczekiwaniami, iż w niedługim

czasie nastąpi podwyżka cen zapowiadana na rok 1988.

Dość negatywne wyniki odpowiedzi uzyskano w styczniu br. na zadawane pytanie "Czy ludziom powodzi się materialnie obecnie lepiej czy gorzej niż przed 3 laty". Wyniki te zbliżone są do danych uzyskanych w kwietniu ubiegłego roku - bezpośrednio po przeprowadzonej 31 marca 1987 r. podwyżce cen.

	1 9 8 7			dane w % 1988
Czy ludziom w Polsce materialnie powodzi się lepiej czy gorzej niż przed 3 laty:	I	IV	IX	I
- lepiej	45	26	34	22
- tak samo	27	22	27	30
- gorzej	24	45	34	44
- brak opinii	4	7	5	4

Na nastroje społeczne w sposób negatywny wpłynąć mogło także odczuwalne pogorszenie się stanu zaopatrzenia rynku - szczególnie w okresie październik-listopad. Społeczne oceny zaopatrzenia OBOP badał ostatnio w dniach 23-24 listopada. Wyniki tego sondażu w porównaniu z danymi z września przedstawiały się następująco:

	w artykuły spożywcze		w artykuły przemysłowe	
Zaopatrzenie rynku oceniono jako:	IX 1987	XI 1987	IX 1987	XI 1987
- dobre	17	13	12	5
- średnie	44	33	37	25
- złe	37	52	47	67
- brak oceny	2	2	4	3

Pod koniec listopada, w stosunku do września, stan zaopatrzenia rynku w towary spożywcze i przemysłowe oceniano znacznie krytyczniej.

Również wyniki odpowiedzi na pytanie, "co jest bardziej dokuczliwe - brak pieniędzy czy braki w zaopatrzeniu", uzyskane w sondażu z 18-19 stycznia br. wskazują, że stan zaopatrzenia rynku w ostatnich miesiącach kształtował w sposób istotny nastroje społeczne.

Co jest bardziej dokuczliwe:	1 9 8 7			1988 dane w %
	I	IV	IX	I
- brak pieniędzy na różne potrzeby	53	63	56	44
- brak artykułów w sklepach	40	30	36	47
- trudno powiedzieć	7	7	8	9

W listopadzie ub.r. i w styczniu br. odnotowano także zdecydowanie negatywne oceny sytuacji gospodarczej kraju. Kształtowały się one na jeszcze niższym poziomie niż we wrześniu i styczniu 1987r. choć i wówczas większość badanych oceniała sytuację gospodarczą jako słabą lub złą.

Sytuacja gospodarcza kraju oceniana jako:	1 9 8 7			1988 dane w %
	I	IX	XI	I
- bardzo dobra	1-23	0-14	0-7	0-6
- dobra	22-23	14-14	7-7	6-6
- słaba	56-69	59-77	50-90	56-89
- zła	13-13	18-18	40-40	33-33
- brak opinii	8	9	3	5

Stopień społecznego zaufania do instytucji władzy

Poniżej przedstawiamy stopień zaufania społecznego /są to łączne odsetki badanych deklarujących zaufanie zdecydowane lub umiarkowane/ do Sejmu, Rady Państwa, Rządu i PZPR odnotowany w ostatnim kwartale 1987 r i w styczniu 1988 r.

Deklarowane zaufanie do:	1 9 8 7			1988 dane w %
	X	XI	XII	I
- Sejmu	74	73	75	68
- Rady Państwa	71	70	74	66
- Rządu	64	62	66	54
- PZPR	47	46	46	38

W badaniu przeprowadzonym w styczniu 1988 r. uzyskano wyniki świadczące o wyraźnym spadku stopnia zaufania do instytucji władzy.